GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ

YEŞİL BÜLTEN

EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

EKİM 2026

EKİM AYI

YEŞİL HABERLER BÜLTENİ

- Birleşik Krallık Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (UK CBAM) kapsamında, karbon fiyatı indiriminin uygulanmasında dikkate alınacak uygun karbon fiyatlandırma sistemlerinin listesi ile söz konusu indirimin hesaplanmasına ilişkin ikincil mevzuat yayımlanmıştır. Birleşik Krallık SKDM uygulamasına yönelik olarak; karbon fiyatı indiriminin hesaplanmasına ilişkin uygulama rehberi, karbon fiyatı doğrulama formu ve formun kullanımına ilişkin rehber, gömülü emisyonların izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına (MRV) ilişkin düzenlemeler ile gömülü emisyonların hesaplanmasında esas alınacak sistem sınırlarına ilişkin rehber yayımlanmıştır. Söz konusu düzenleme ve rehberlere aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilmektedir. Ayrıca Birleşik Krallık temsilcileri tarafından gerçekleştirilen Birleşik Krallık SKDM uygulamasına kapsamında karbon fiyatı indirimi, izleme, raporlama ve doğrulama (MRV) süreçleri ve uluslararası paydaşların geri bildirimlerinin ele alındığı sunuma bu linkten erişim sağlanabilmektedir.

  Uygun karbon fiyatlandırma sistemleri listesi

  Karbon fiyatı indirimine ilişkin ikincil mevzuat

  Karbon fiyatı indiriminin hesaplanmasına ilişkin rehber

  Karbon fiyatı doğrulama formuna ilişkin rehber

  Karbon fiyatı doğrulama formu

  Emisyonların izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına (MRV) ilişkin belge

  Sistem sınırlarına ilişkin rehber

- Avrupa Komisyonu tarafından, tüketicilerin yeşil dönüşüm kapsamında daha iyi korunmasını ve bilgilendirilmesini amaçlayan (AB) 2024/825 sayılı Tüketicilerin Yeşil Dönüşüm İçin Güçlendirilmesine İlişkin Direktif (ECGT Direktifi) hakkında paydaşların sıkça yönelttiği sorulara açıklık getirmek amacıyla bir Soru-Cevap Belgesi yayımlanmıştır. Belgede; Direktif ile çevresel iddialar ve sürdürülebilirlik etiketlerine ilişkin yeni kurallar, yanıltıcı çevresel beyanlar ve yeşil aklama uygulamaları, karbon nötrlüğü iddiaları, sürdürülebilirlik etiketlerinin kullanım koşulları, gelecekteki çevresel

performansa ilişkin beyanlar ile tüketicilere sunulacak dayanıklılık, tamir edilebilirlik ve yasal garanti bilgileri hakkında açıklamalara yer verilmektedir. ECGT Direktifi'nin 27 Eylül 2026 tarihinden itibaren uygulanacağı ve bu tarihten itibaren mevcut ürünler ile eski stoklar bakımından da çevresel iddiaların ve sürdürülebilirlik etiketlerinin yeni hükümlere uygun olması gerektiği belirtilmektedir. Bununla birlikte, yeni hükümlere uygun olmayan mevcut ürünlerin piyasadan çekilmesi zorunluluğu öngörülmemekte; söz konusu ürünlerin uyumunun sağlanması amacıyla, uygun olmayan çevresel beyanların etiketler aracılığıyla kapatılması veya düzeltilmesi ya da satış noktasında tamamlayıcı bilgi sunulması gibi makul ve orantılı düzeltici tedbirlerin uygulanabileceği ifade edilmektedir. Ayrıntılar...

- Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından hazırlanan Elektrifikasyon Özel Raporu'nda, elektriğin küresel nihai enerji tüketimindeki payının 2035 yılına kadar %35'e çıkarılması hedeflendi. Mevcut durumda %23 olan bu oranın, mevcut politikalarla 2035 yılında %30 seviyesine ulaşması bekleniyor. Raporda, elektrifikasyonun özellikle ulaşım, sanayi ve binalar sektörlerinde yaygınlaştırılması gerektiği vurgulandı. Elektrikli araçların yaygınlaşmasının yanı sıra tekstil, gıda işleme, kâğıt ve kimya gibi sektörlerde elektrik kullanımının artırılması önemli fırsatlar arasında gösterildi. Ayrıca, hedeflere ulaşılabilmesi için yenilenebilir enerji yatırımlarının, elektrik şebekelerinin ve enerji depolama kapasitesinin geliştirilmesi gerektiği belirtildi. Elektrifikasyonun enerji ithalatına bağımlılığın azaltılması, enerji güvenliğinin güçlendirilmesi ve sera gazı emisyonlarının düşürülmesine katkı sağlayacağı ifade edildi. Ayrıntılar...

- Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ve İklim ve Temiz Hava Koalisyonu (CCAC) tarafından yayımlanan raporda, iklim değişikliği ve hava kirliliğiyle eş zamanlı mücadelenin önemli ekonomik ve çevresel kazanımlar sağlayabileceği belirtildi. Rapora göre, bu alanda yapılacak her 1 dolarlık yatırım, sağlık ve yaşam kalitesindeki iyileşmeler de dahil edildiğinde yaklaşık 15 dolarlık ekonomik fayda sağlayabilir. Raporda; yenilenebilir enerjiye geçiş, enerji verimliliğinin artırılması, sanayi ve ulaşım kaynaklı emisyonların azaltılması, metan salımlarının önlenmesi ve atık yönetiminin iyileştirilmesi öncelikli çözüm alanları olarak sıralandı. Belirlenen önlemlerin

uygulanmasıyla 2050 yılına kadar karbondioksit emisyonlarının %50, metan emisyonlarının %60 azaltılabileceği ve hava kirliliğine bağlı 144 milyon erken ölümün önlenebileceği öngörüldü. Ayrıca, iklim ve hava kirliliğiyle mücadelede yaşanan her bir yıllık gecikmenin yaklaşık 1,5 trilyon dolarlık ekonomik fayda kaybına yol açabileceği vurgulandı. Ayrıntılar...

- Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından yayımlanan rapora göre, elektrik şebekelerinde dijital teknolojilerin ve yapay zekânın kullanılmasıyla mevcut altyapı üzerinden 190–330 GW arasında ek bağlantı kapasitesi sağlanabilecek. Söz konusu kapasitenin yalnızca yeni altyapı yatırımlarıyla oluşturulmasının yaklaşık 100 milyar dolara mal olacağı tahmin ediliyor. Raporda, elektrik talebindeki artışın karşılanabilmesi için şebekelerin daha verimli kullanılmasının önemine dikkat çekildi. Dinamik kapasite değerlendirmesi, şebeke optimizasyonu ve gelişmiş güç akışı kontrolü gibi dijital çözümlerin mevcut hatların verimliliğini artırabileceği belirtildi. Ayrıca yapay zekânın enerji üretim ve tüketiminin tahmin edilmesi, arızaların önceden tespit edilmesi ve bakım süreçlerinin iyileştirilmesinde önemli rol oynadığı ifade edildi. Bununla birlikte, dijital dönüşümün yaygınlaşması için veri altyapısının güçlendirilmesi, teknik yetkinliklerin geliştirilmesi ve siber güvenliğin sağlanması gerektiği vurgulandı. Dijitalleşmenin yenilenebilir enerji ve enerji depolama sistemlerinin şebekeye entegrasyonunu kolaylaştırarak enerji sistemlerinin güvenilirliğini artırabileceği değerlendirildi. Ayrıntılar...

- FAO, IFAD, UNICEF, WFP ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından hazırlanan 2026 Dünyada Gıda Güvenliği ve Beslenmenin Durumu (SOFI) Raporu'na göre, küresel açlık oranı 2025 yılında %7,8'e gerileyerek yaklaşık 645 milyon kişiye düştü. Ancak dünya genelinde 2,69 milyar insan sağlıklı beslenmenin maliyetini karşılayamıyor. Raporda, sağlıklı beslenmenin kişi başına günlük ortalama maliyetinin 2017 yılında 2,94 dolar iken 2025 yılında 4,28 dolara yükseldiği belirtildi. Ayrıca dünya nüfusunun %25,8'ine karşılık gelen yaklaşık 2,1 milyar kişinin orta veya şiddetli düzeyde gıda güvensizliği yaşadığı ifade edildi. Sağlıklı beslenmenin maliyetini düşürmek için tarımsal verimliliğin artırılması, depolama ve soğuk zincir altyapısının geliştirilmesi, lojistik maliyetlerinin azaltılması ve gıda kayıplarının önlenmesi gerektiği vurgulandı.

Raporda, sürdürülebilir gıda sistemlerinin güçlendirilmesinin hem gıdaya erişim hem de küresel gıda güvenliği açısından önem taşıdığı belirtildi. Ayrıntılar...

- Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından yayımlanan 2026 Emisyon Açığı Raporu'na göre, mevcut politikaların sürdürülmesi halinde küresel sıcaklık artışının 2100 yılına kadar 2,8°C'ye ulaşabileceği öngörüldü. Küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlandırmak için sera gazı emisyonlarının 2030 yılına kadar %18, 2035 yılına kadar ise %45 azaltılması gerektiği belirtildi. Raporda; yenilenebilir enerji yatırımlarının artırılması, enerji verimliliğinin geliştirilmesi, fosil yakıtlardan uzaklaşılması ve metan emisyonlarının azaltılması öncelikli adımlar olarak sıralandı. Ayrıca, mevcut iklim taahhütlerinin küresel sıcaklık artışını sınırlandırmak için yeterli olmadığı vurgulandı. Ayrıntılar...

- Avrupa Komisyonu, Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Yönetmeliği (PPWR) kapsamında küçük işletmelerin yükümlülüklerini açıklayan bir rehber yayımladı. 12 Ağustos 2026 itibarıyla uygulanmaya başlayan yönetmelik, ambalaj atıklarının azaltılmasını, geri dönüştürülebilirliğin artırılmasını ve ambalajlarda döngüsel ekonominin güçlendirilmesini amaçlıyor. Rehbere göre, üretici ve ithalatçıların ambalajların uygunluğunu belgelemeleri, zararlı madde sınırlarına uymaları ve izlenebilirliği sağlamaları gerekiyor. Geri dönüştürülebilirlik, plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş içerik kullanımı, ambalajların azaltılması ve yeniden kullanım hedefleri gibi diğer yükümlülüklerin ise 2030 ve sonrasında kademeli olarak uygulanması öngörülüyor. Ayrıntılar...

- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) tarafından 27 Ekim 2026 tarihinde yayımlanan üç raporda, ülkelerin iklim politikalarını ekonomi genelinde ve toplumun farklı kesimlerini kapsayacak şekilde genişlettiği, ancak küresel emisyon azaltımında kaydedilen ilerlemenin 1,5°C hedefi için yetersiz kaldığı belirtildi. Rapora göre, 2024-2026 döneminde 154 ülkeyi temsil eden 127 yeni Ulusal Katkı Beyanı (NDC), küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık %70'ini kapsıyor. Mevcut iklim taahhütlerinin uygulanmasıyla 2035 yılına kadar emisyonların 2019 seviyesine kıyasla yaklaşık %9 azaltılması bekleniyor. Ayrıca, ülkelerin iklim uyum planlarının

uygulanmasında finansmana erişim ve proje geliştirme süreçleri önemli engeller arasında gösteriliyor. Raporda; yenilenebilir enerji yatırımlarının artırılması, elektrifikasyonun yaygınlaştırılması, metan emisyonlarının azaltılması ve iklim finansmanına erişimin kolaylaştırılması öncelikli adımlar olarak sıralandı. Bulguların, 9-20 Kasım 2026 tarihlerinde Antalya'da düzenlenecek COP31 kapsamında ele alınması bekleniyor. Ayrıntılar...

- Dünya Bankası, Türkiye'deki küçük ve orta ölçekli imalatçıların dijital ve yeşil dönüşümünü desteklemek amacıyla 485 milyon dolarlık Sanayinin Teknoloji ile Dönüşümü (TransformIndustry) Projesi'ni onayladı. Proje kapsamında, ihracat odaklı imalat işletmelerine teknik destek ve uzun vadeli finansman sağlanarak verimliliklerinin ve uluslararası rekabet güçlerinin artırılması hedefleniyor. Proje çerçevesinde yapay zekâ, endüstriyel otomasyon, düşük karbonlu üretim, döngüsel ekonomi ve dijital izlenebilirlik teknolojilerine yönelik yatırımlar desteklenecek. 2032 yılına kadar yaklaşık 400 işletmenin dönüşüm planı hazırlaması, 280 işletmenin finansmana erişmesi ve 102 bin ilave ve daha nitelikli istihdam oluşturulması öngörülüyor. Projenin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Türk Eximbank ve VakıfBank iş birliğiyle yürütülmesi planlanıyor. Ayrıntılar...

- Türkiye, Paris Anlaşması kapsamında hazırlanan İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu'nu (BTR2) 23 Ekim 2026 tarihinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (UNFCCC) sundu. Böylece Türkiye, raporunu Kolombiya'nın ardından sunan ikinci ülke oldu. Raporda, Türkiye'nin 2024 yılına kadar uzanan sera gazı envanteri verilerine, güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı'na (NDC) ve iklim politikalarına ilişkin gelişmelere yer verildi. Ayrıca, raporlama sürecinin sera gazı emisyonlarının izlenmesi, iklim politikalarının geliştirilmesi ve azaltım ile uyum çalışmalarının güçlendirilmesi açısından önemi vurgulandı. Ayrıntılar...